

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus V. De objecto S. Theologiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

conc. quomodocunque, nego. sed principia nostra Theologia dependent &c. aliquo modo, conc. cum omnibus requisitis, nego min. & consequentiam.

Inferes ex dictis contra Gonet. Nosstram Theologiam non esse propriè subalternatam fidei: neque Theologiam Beatorum scientiæ visionis, quia & fides ad nosstram Theologiam & scientiæ visionis

ad Theologiam Beatorum se habent, sicuti habitus primorum principiorum ad alias scientias, sed istæ non propter ea sunt scientiæ subalternatæ: ergo nec illæ. Multo minùs admittendum est, quòd nosstra Theologia subordinetur Theologiæ Beatorum; cum sit unus idemque formaliter habitus, ut mox dicetur.

ARTICULUS V.

De Objecto S. Theologiæ.

SUMMARI A.

1. Explicantur notiones objecti formalis, materialis & adequati.
2. Deus virtualiter revelabilis est objectum formale quod Theologiæ.
3. Ratio formalis quæ est Deitas.
4. Ratio formalis sub qua est virtualis revelatio.
5. Objectum materiale Theologiæ est ens virtualiter revelatum.
6. Quo sensu Apostolus dicat, se judicasse, se nihil scire, quam Christum Crucifixum.
7. Non omnis adequatio constituit objectum adequatum formale.
8. Quomodo Theologia probet, DEUM esse?
9. Ad demonstrandum sufficit causa virtualis.
10. Definitio Theologiæ Scholasticæ.
11. Est Sapientia.

§. I.

Objectum formale & Materiale S. Theologiæ statuitur.

1. **N**otandum, Objectum Theologiæ, sicut & aliorum habituum, dividi in formale, quod per se consideratur & attingitur à Theologia, & in materiale, quod attingitur ratione alterius. Formale dividitur in formale quod seu terminativum, & in formale quo seu motivum. Formale quod terminativum est, ad quod per se terminatur habitus, & ad omnia alia propter ipsum (logici vocant objectum attributionis) & quia ipsum adequat intentionem habitus, rectè objectum adequatum dici potest. Id quod in isto objecto per modum abstractæ formalitatis per se primò attingitur, appellatur ratio formalis quæ; sicuti naturalitas in corpore naturali, quod est physica objectum adequatum, est ratio formalis quæ. Objectum formale motivum, quod apud logicos etiam vocatur ratio formalis sub qua, est certus modus, & ratio sub qua vel per quam objectum attingitur, quem in scientiis appellamus esse scibile, seu modum scibilitatis, & in naturalibus scientiis solet esse connexio principiorum cum certa abstractione à materia. Objectum adequatum seu formale quod in scientiis etiam appellatur subjectum, quia de ipso in conclusione demonstrantur propria passionis. Objectum materiale adequatum est, quod complectitur omnia contenta in habitu, & à Logicis appellatur objectum communitatis, seu predicationis, quia de omnibus in habitu contentis predicatur in recto. Quibus positis sit.

2. **CONCLUSIO I.** DEUS ut virtualiter revelatus est objectum formale quod & adequatum

Theologiæ: (2.) ita ut DEITAS sit ratio formalis quæ (3.) virtualis revelatio sit ratio formalis sub qua. Ita communiter Thomistæ ex S. D. a. 7. Scotus q. 3.

Prima pars, præterquam quòd ex ipso nomine Theologiæ pateat, probatur hæc ratione S. D. Illud est objectum formale quod, sive adequatum Theologiæ, de quo per se tractat Theologia, & de quibuscunque aliis ratione ipsius: sed Theologia per se tractat de DEO: & (ut hic S. D.) Omnia pertractantur in Sacra doctrina sub ratione DEI, vel quia sunt ipse DEUS, vel quia habent ordinem ad DEUM ut ad principium & finem: ut Angeli, Incarnatio, Sacramenta, actus humani eorumque principia &c. ergo.

Confirmatur primò. Ratione Scoti q. 3. n. 7. Primum objectum alicujus scientiæ debet virtute continere omnes veritates illius scientiæ, sed omnes veritates Theologicas non nisi DEUS continet, ergo solus DEUS est primum, hoc est formale objectum Theologiæ.

Secundò. Nobilissima scientia debet habere nobilissimum objectum specificativum. Theologia est nobilissima scientia: ergo DEUM debet habere pro objecto specificativo.

Secundæ partis ratio est: Theologia vel considerat DEUM per se primò ratione alicujus attributi, vel ratione Deitatis. Non ratione alicujus attributi, tum quia hæc consideratio esset nimis angusta, tum quia omnia attributa resolvuntur in ipsam DEITATEM tanquam virtuales causas & rationem à priori: ergo considerat DEUM per se primò ratione Deitatis: quippe quæ propter se attingitur, & omnia alia propter ipsam, tanquam causam formalem vel virtuales.

Tertiæ partis ratio est: Ratio formalis sub qua est illa formalitas, per quam scientia in modo tendendi per se primò distinguitur ab omnibus aliis, sed ita se habet revelatio virtualis in Theologia, ergo. Min. probatur: Theologia non potest DEUM considerare sub lumine purè naturali, & quatenus ex creaturis cognoscibilem; sic enim non esset S. doctrina, quæ fides saluberrima gignitur nec foret distincta à metaphysica.

Neque secundò sub lumine gloriæ; quia hæc est scientia visionis propria patriæ: neque sub immediato lumine revelationis obscuræ; quia hoc modo non esset discursiva scientia, nec distingueretur à fide: ergo tantum potest DEUM considerare sub mediato lumine revelationis, quod ipsum appellamus revelationem virtuales, & nihil

hil est aliud, quàm vis & efficacia discursivè inferendi conclusiones ex principiis fidei formaliter & immediatè revelatis, in quibus illa tanquam in semine & radice virtualiter continebantur; ita ut proxima ratio assentiendi conclusionibus non sit testimonium Divinum, sed connexio præmissarum.

5. **CONCLUSIO II.** *Objectum materiale adæquatum Theologiæ sunt res omnes mediatè & virtualiter revelatæ, seu ens virtualiter revelatum.*

Ratio est: objectum materiale & adæquatum extensivè est, quod in se adæquatè recipit formalem rationem sub qua, & totam extensionem seu terminationem habitus adæquat; sed ens à DEO virtualiter revelatum subest virtuali revelationi, ut ex terminis patet, & terminat adæquatè considerationem Theologicam, quia quicquid inferitur per Theologicam conclusionem, est virtualiter revelatum: ergo.

§. II.

Solvuntur Objectionis.

6. **Obje.** primò. Apost. 1. Cor. 2. negat se scire aliquid nisi Christum: ergo potius Christus est objectum Theologiæ: Resp. Apostoli sensum esse, quod Corinthiis nihil aliud prædicaverit, quàm Christum: quia alia non erant accommodata ipsorum saluti, unde non dicit, nihil aliud scivi, sed non judicavi me aliquid scire inter vos.

7. **Obje.** secundò. Illud est adæquatum objectum scientiæ, cui immediatè convenit & adæquatur ratio formalis scientiæ, sed hæc adæquatur enti virtualiter revelato, unde & S. D. in prof. sent. pro objecto Theologiæ posuit ens Divinum per inspirationem cognoscibile, hoc est virtualiter revelatum.

Resp. absolutè neg. maj. quæ verificari etiam potest de objecto materiali, cui ratio formalis aliquis habitus adæquatur, non quidem per attributionem, sicut objecto formali, benè tamen per extensionem. S. Doctor autem in loco allegato non de objecto formali quod, & adæquato intensivè, sed de objecto materiali circa quod & adæquato extensivè locutus est.

8. **Obje.** tertio scientia non debet probare, sed supponere suum objectum, atqui Theologia probat DEUM esse; ergò DEUS non est ipse objectum. Resp. neg. min. neque enim Theologia per se probat existentiam DEI, ut authoris supernaturalis, sub quâ tantum ratione Theologiæ obijcitur: &

licet initio statim DEUM ut authorem naturæ probat, id tamen facit ex principiis extrinsecis & metaphysicis.

9. **Obje.** quartò. Si DEUS esset objectum Theologiæ, tunc Theologia deberet de DEO demonstrare proprietates, sed has non potest demonstrare: quia quid quid in DEO est, est ens à se, nec habet sui causam. Resp. neg. min. prob. dist. quicquid est in DEO, non habet sui causam formalem conc. virtualem neg. hoc autem sufficere ad rationem scientiæ constat exemplo metaphysicæ, quæ de ente demonstrat proprietates non per causam formalem sed virtualem.

§. III.

Corollaria.

Inferes ex dictis primò. Theologiam sic rectè definiiri: Est scientia acquisita, quæ à principiis divinitus revelatis, & pro hoc statu via creditis, de DEO rebusque divinis conclusiones deducimus & demonstramus. Dicitur primò scientia, ut art. 2. probatum ad distinctionem à fide, opinione, & aliis virtutibus intellectualibus. Dicitur secundò. *Acquisita*, ad distinctionem Theologiæ mysticæ, & doni sapientiæ divinitus infusi. Tertio *ex principiis revelatis*. Unde est radicaliter & originativè supernaturalis, & distincta à scientiis naturalibus. Quartò, *pro hoc statu creditis*: quibus ostenditur inevidentia Theologiæ non essentialis, sed accidentalis, non privativa sed negativa; quippe proveniens non ex Theologiæ ipsius intrinseca exigentia, sed ex conditione status viæ: Quintò. *De DEO, rebusque, divinis*, quibus indicatur objectum tam materiale, quàm formale quod Theologiæ. Sextò. *Conclusiones deducimus*, ubi assignatur ratio formalis sub qua, nimirum virtualis revelatio, sive illa discursiva connexio inter duas præmissas revelatas, vel unam revelatam & alteram naturalem, quæ formaliter intellectum movet ad assensum conclusionis.

Inferes secundò cum S. D. hic a. 6. Theologiam esse sapientiam, quia considerat simpliciter altissimam causam totius universi, quæ DEUS est, non tantum secundum quod est per creaturas cognoscibilis, sed etiam in quantum est à se ipso, & solo connaturaliter ab aliis autem per communicationem cognoscibilis. Unde etiam S. Theologia judicat de principiis omnium aliarum scientiarum, & se se super sua propria principia reflectendo, illa contra impugnatores defendit, quod est proprium sapientiæ.

ARTICULUS VI.

De reliquis genericis & specificis prædicatis Theologiæ.

PLura Theologiæ prædicata controversiam subeunt. Sitne habitus naturalis an supernaturalis? num speculativus vel practicus? an certior omni scientiæ naturali? an in hæreticis vel beatis maneat? An habeat atomam unitatem? Singulis quæsitis per totidem §§. Satisfiat.

SUMMARI A.

Supernaturalitas Theologiæ.

1. Theologia est habitus non intrinsecè, sed extrinsecè supernaturalis.

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. I.

2. Causa proxima assensus Theologici est connexio præmissarum.

3. Theologia objectum est supernaturale in esse entis, non in esse scibilis.

4. Theologia est simul eminenter formaliter speculativa & practica.

5. Speculativum & practicum non sunt differentia essentialis in habitibus superioribus.

6. Sitne omnis actus Theologicus simul speculativus & practicus?

B 2

7. Theo-